

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα: «Επιτακτική ανάγκη διάσωσης και ανάδειξης του Ηρώου της πόλης του Ηρακλείου Κρήτης»

Το Ηρώον της πόλης του Ηρακλείου θεμελιώθηκε το 1930, σε οικόπεδο που παραχωρήθηκε γι' αυτόν τον σκοπό από τον Δήμο στη Νομαρχία Ηρακλείου. Αφορμή της ανέγερσής του υπήρξε ο εορτασμός της Εκατονταετηρίδας από την Εθνική Παλιγγενεσία και την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους, η οποία εορτάστηκε τον ίδιο χρόνο σε ολόκληρη τη χώρα. Στο Ηράκλειο το νεόδμητο Ηρώο αποτέλεσε το επίκεντρο των τοπικών εορτασμών.

Οικοδομήθηκε σε σχέδια του εξέχοντος αρχιτέκτονα και Νομομηχανικού Ηρακλείου, Δημήτρη Κυριακού, τα οποία εγκρίθηκαν ομόφωνα από την τοπική Επιτροπή Εορτασμού Εκατονταετηρίδας, η οποία αποτελούνταν από εκπροσώπους φορέων και αρχών και προσωπικότητες του Ηρακλείου εκείνης της εποχής.

Το Ηρώο του Ηρακλείου σχεδιάστηκε σε γραμμές και αναλογίες της μινωικής αρχιτεκτονικής, όπως αυτή γινόταν τότε γνωστή από τις ανασκαφές και τις αναστηλώσεις του Έβανς στο ανάκτορο της Κνωσού, που ολοκληρώνονταν εκείνα ακριβώς τα χρόνια.

Αρχιτεκτονικά ακολούθησε τον τύπο του Μινωικού Μεγάρου, με πρόστωο που σχηματίζεται από δύο κίονες, το οποίο οδηγούσε στην κυρίως αίθουσα και απέδιδε ανακτορικού χαρακτήρα τριμερές ιερό, με ιερά θρανία και θρόνο στο εσωτερικό. Συμβολικά επιχειρούσε να ενσωματώσει τις ιστορικές μνήμες της Κρήτης, από τους μινωικούς χρόνους μέχρι τις κρητικές επαναστάσεις.

Η ανέγερσή του Ηρώου χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από δημόσιους εράνους στους οποίους συμμετείχαν οι δήμοι και οι κοινότητες, σύλλογοι, σωματεία εργαζομένων και απλοί ιδιώτες.

Αποτέλεσε για πολλά χρόνια το κύριο Ηρώον της πόλης, για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων σχετικών με τους εορτασμούς της Εθνικής Επετείου της 25ης Μαρτίου του 1821. Τα ίδια χρόνια λειτούργησε ως το πρώτο Ιστορικό-Εθνολογικό Μουσείο της Κρήτης, με ενθυμήματα των Κρητικών Επαναστάσεων, όπως όπλα, πολεμικές σημαίες, ιστορικά έγγραφα, αλλά και λείψανα των Κρητών αγωνιστών. Γύρω του αναπτύχθηκε ο πρώτος δημοτικός κήπος της πόλης.

Λεηλατήθηκε την Κατοχή και έπαψε έκτοτε να λειτουργεί. Μεταγενέστερες δικαστικές διεκδικήσεις απέδωσαν το οικόπεδο του Ηρώου σε ιδιώτες, οι οποίοι εκμεταλλεύονται το χώρο με αλλότριες χρήσεις, και τα τελευταία χρόνια διεκδικούν την κατεδάφισή του Ηρώου...

Γύρω από το επαπειλούμενο Ηρώο συνασπίστηκαν φορείς, σύλλογοι και κάτοικοι της πόλης, διεκδικώντας το αυτονόητο: Την προστασία και ανάδειξη του Ηρώου, την οποία αρνήθηκε επανειλημμένως το Υπουργείο Πολιτισμού, παρά τις επάλληλα αιτήματα των αρμόδιων υπηρεσιών.

Η σύμπραξη πάντως αυτή φορέων και πολιτών διασώζει έως σήμερα το πολύπαθο Ηρώο από την επιχειρούμενη κατεδάφιση.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Τι προτίθεται να κάνει το Υπουργείο σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης και τον Δήμο Ηρακλείου για την συντήρηση και αξιοποίηση του συγκεκριμένου κτηρίου που αποτελεί ένα κόσμημα για την πόλη με τεράστια ιστορική και πολιτισμική σημασία;
2. Γιατί αρνείται πεισματικά το Υπουργείο Πολιτισμού την ανάδειξη του;

Ο ερωτών Βουλευτής

*Μανούσος Γεώργιος Β2
Δυτικού Τομέα Αθηνών*